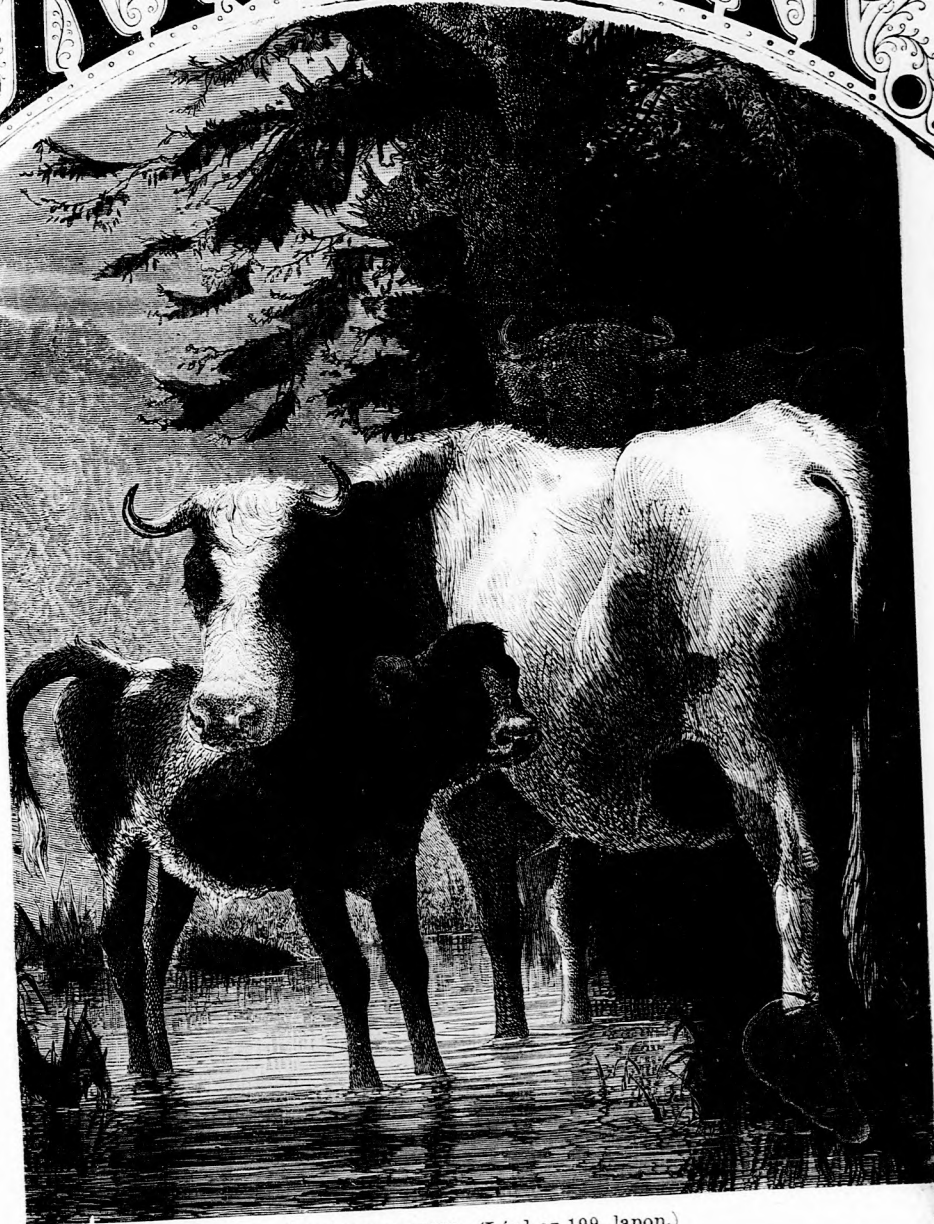

KIS LAP

AZ ÉR MELLETT. (Lásd az 199. lapon.)

13. szám. — 1877. Ára negyedévre 1 frt. 40 kr.

XIII. kötet.

A TRÉFA VÉGE.

— Beszélyke. —

(Vége.)

AGY szó az, soha meg nem bocsá tani! Jenő oly haragot érzett szívében, hogy képesek hitte magát örökre haragudni kis hugára. Hasztalan kísérlette meg a jó Etelke a kibékítést, Jenő maka csul elutasította magától s a vidám tréfával kezdődött nap busan közeledett végéhez. Jenő a maga szobájában mérgeskedett, Blanka bujában sirt, hogy Jenő haragszik, Etelke pedig a miatt komolyodott el, hogy nem tud békességet csinálni a két testvér között. Szép dolog lesz, ha holnap mamácskák hazajönnek és ilyen pörpatvarban találják a gyermekeket.

A vacsora nagyon szomoruan mult el, senki sem szólt, még a kis Janika is szokatlan csöndes és szórakozott, sőt sápadt is volt, ami csak most tűnt föl Etelkének. A fuéska, ki máskor folyton fecsgett, és különösen Jenőnek egy pillanatra sem hagyott békét, most félnken huzódzott bátyjától; senki sem figyelt erre, csak Etelke. Vacsora után a kis Jani még kissé játszogatótt, azután ment aludni. Ezuttal azonban a dada helyett Etelke maga ment vele, hogy lefektesse.

Janikának rendesen el kellett mondani estimáját. Midőn erre került a sor, Etelka igen komoly hangon így szólt:

— Janika, mielőtt imádkoznál és lefekszel, be kell őszintén vallanod, ha napközben titokban valami rosztat tettél.

A kis fiu elsápadt és nem szólt. Etelke folytatá:

— Egész délután nem láttalak, mintha féltél volna bejönni a szobába. Ugy-e, féltél?

A fuéska szája nagyon kezdett sírásra hajolni.

— Ugy-e, folytatá Etelke, te öntöted végig Jenő rajzá tintával s aztán ki-osontál; ezért nem mertél bejönni többé?

Janika sirva fakadt s fuldokolva mondá:

— I... ihi... igen... de... nem akartam... betűt akartam írni... aztán kifordult a tintatartó... oh!

— És el akartad titkolni, hogy te vagy a bűnös...

— Oh, mikor ugy félek Jenőtől...

— A ki bűnös, az lakol, vagy köteles bocsánatot kérni. Maradj itt, előbb majd én beszélek Jenővel.

Etelke átment a másik szobába, hol Jenő még mindig komor képpel olvasgatótt. A jó leányka odalépett hozzá és így szólt:

— Kedves Jenőm, emlékszel-e mámank szavaira, hogy soha se feküdjünk le haraggal. Nem akarsz kibékülni, mikor mondom, hogy nem Blanka rontotta el rajzodat.

— Mesebeszéd! Ő tette, csak mentegted.

— Nem, én most már azt is tudom, ki tette.

— Kicsoda?

— Csak akkor mondom meg, ha ígéred, hogy megbocsátsz neki.

— Nem! Soha;

— Jenő gondold meg! Szegény Blankának milyen fájdalmat okoztál alaptalan gyanuddal! Most meg azt mondog,

hogy meg nem bocsátsz annak, aki hibát követett ugyan el, de biztosítlak, akaratlanul s ő maga is nagyon sajnálja. Még egyszer mondom, kedves Jenőm, gondold meg! harag már ugy sem teszi jóvá!

Jenő nem volt rossz szívé fia; néhány perczig még küzdött magával, aztán sokkal derültebben így szólt:

— Igazad van, Etelkém. Patvarba a haraggal, megbocsátok, akárki a bűnös. Blankától pedig én kérek bocsánatot. De most már hadd lássam a tinta-öntözőt!

Etelke kinyitotta az ajtót, s a szomszéd szobából elővezette Janikát, ki oly siralmas arcczal lépett be, hogy Jenő nem birt komoly maradni, hanem hangos nevetésre fakadt. Ezzel persze vége volt minden bajnak.

A nevetés hallatára Blanka a másik szobából bekandikált s Jenő megpillantá őt, így szólt:

— Jőjj be, Blanka jőjj be, és bocsáss meg, hogy gyanusítottalak. De lásd, csak reád gyanakodtam, ámbár igaz, hogy magam voltam hibás, mert az én tréfám is talán kissé erős volt s azért hittem, hogy nem maradhat boszu nélkül. De fogadom többé nem teszek ilyet.

— Én pedig még fenyegetőzni sem fogok bosszuállással, szólt Blanka. Így aztán nem lesz többé semmi félreértés.

A testvérek megölelték egymást s ismét a régi jó egyetértésben éltek együtt.

TANYAI ISKOLA.

(Képpel a 200—201. lapokon.)

GSELÉD gyermekei vagyunk,
A falutól messzi lakunk.
Nem is gondolhatunk rája,
Ottan járnai iskolába.

De hát itten is hirdetik
A jó Isten szent igéit.
Az ábéceze itt is járja,
Itt is fognak az írásra.

Gondoskodnak rólunk itt is,
Föl ne nőjünk mint a tövis.
Nem száraz a kalamáris,
Van iskola a tanyán is.

Harangoznak esthajnalra:
Fiúk, lányok menjünk haza.
Vaesorával vár mi reánk
A mi áldott édes anyánk.

Jó apánk is otthon lesz már,
Gyermeikre örömmel vár.
A munkától elfáradva
Ledőlt már a kicsi padra.

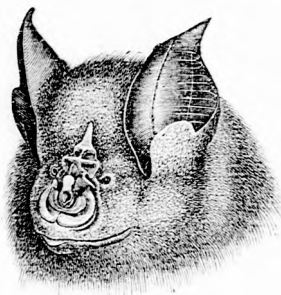
Én vagyok most ti köztetek
A legnagyobb, legöregebb.
Zsuzska ülj föl a hátamra,
Mentől előbb érjünk haza!

Te meg Bandi, vásott gyerek,
Ottan hátul mért pityeregsz?
Megboszantád a tanítót,
Nyilván kissé megsimitott.

Hanem csitt! Ne panasználjunk,
Erről egy kukkot se szóljunk.
Igazodj, indulj előre,
Otthon legyünk egy-kettőre!

Ott bőséges részünk leszen
Az izes lebbencs-levesben,
S mind elmondjuk — ha jól laktunk,
Hogy egész nap mit tanultunk.

A DENEVÉR.

ELEK és Andorka, a mama kisérétében a kertben sétálgattak s a fiuk, miután egész nap sokat szaladgáltak, most már csöndesebben lépdeltek a mama mellett. Egyszerre valami fekete lény nesztelenül s roppant gyorsasággal elröpült előttük.

— Nini, milyen furcsa madár! kiáltá a kis Andorka.

— Az nem madár, szólt a mama.

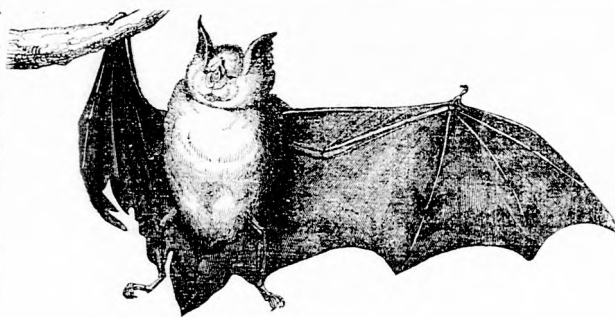
— Nem madár? Hiszen

röpül! Röpülni pedig csak a madár tud.

— Tévedsz, kis fiam. Az emlős állatok közt is akad olyan, mely röpülni tud, így különösen, az, a melyet most láttál: a denevér. Nincsenek tollai, mint a madárnak, hanem lábai közt, oldalán nagy bőrszárny van, melynek segélyével röpülni tud. Majd egyszer többet is beszélek nektek ez érdekes állatkáról.

Andorka rögtön szerette volna a mama elbeszélését hallani, de már nem volt idő, mert be kellett menni vacsorálni.

De ha már nem hallhatta a mama kedves beszédeit, legalább szerette volna közlőrl látni azt a furcsa röpülő állatot. És ez a kívánsága még ez este teljesült, de bizony nem volt köszönet benne. Amint ugyanis estelkezés után a gyermekek szobájukba vonultak, Andorka a nyitott ablak mellett álldogált, midőn egyszerre egy nagy fekete valami épen melléje az asztalra csapódott. Oly hirtelen történt ez, hogy Andorka bizony nagyon megijedt és hangosan fölkiáltott. A hirtelen bepottyant vendég azonban maga is ugyan csak megijedtnék látszott s egy-két pillanatig ott vergődven az asztalon, fölrepült és a szobában ide-oda csapongott.

PATKÓS ORRU DENEVÉR. (Lásd a 197. lapon.)

— Ez denevér! szólt Elek. Andorka kis sé szégyenkezett, hogy anynyira megijedt s most már szerette volna közelebről látni a vendéget; de a denevérnek épenséggel nem volt kedvére, hogy a szobába tévedt s midőn a fiuk utána rohantak, hogy megfognák, addig-addig keresgélte az ablakot, míg meg is találta s egyszerre eltűnt.

— Ejnye, de sajnálom! Pedig szeretném közlőrl látni azt a furcsa állatot, mely nem madár és mégis tud röpülni.

Julis, a szobaleány épen ekkor lépett be és hallotta Andorka kívánságát; mivel pedig szerette a kis fiut, nem felej-

tette el szavait s néhány nappal később így szólt:

— Andor urfi, ha denevért akar látni menjen a kertbe . . . A kertész fogott egyet, a nagy pincze ajtajánál van.

Andorka rögtön szaladt a kertbe, Elek utána s egyenesen a nagy pinczének tartottak. És már messziről láhatták, hogy a kertész a pincze ajtajára odaszögezte az elfogott denevért kiterjesztett szárnyainál fogva. A két fiú közeledett, de aztán hirtelen borzadva visszahökkenet. Mert a két fiú jószívű volt, nemes érzelmű s amit láttak, az borzasztó volt: az a denevér még élt s iszonyuan kinlódott, amint szabadulni igyekezett; rángatózott, vonaglott, de ezzel természetesen csak még nagyobb fájdalmakat okozott magának, mert a szegek annál nagyobb sebet hasítottak szárnyain.

A kis Andorka nem tudta ezt nézni, inkább látni sem kívánta a szerencsétlen állatot. Jó szívében föltámadt a könyörületesség s Elekkel együtt azonnal sietett a mamához, hogy elmondja neki, mit látott. És a mama épen úgy meg volt hatva, s így szólt Elekhez:

— Siess apácskához és kérd el a kis harapófogót. Mindjárt megmentjük azt a szegény denevért. Az a tudatlan kertész! Így kinozni egy ártatlan, hasznos állatot.

Néhány perczel később már ott voltak a pincze ajtónál, épen akkor érkezett oda a kertész is és nagyot nevetett a szegény denevér kinos vergődésén. Andorka egészen kipirulva kiáltá:

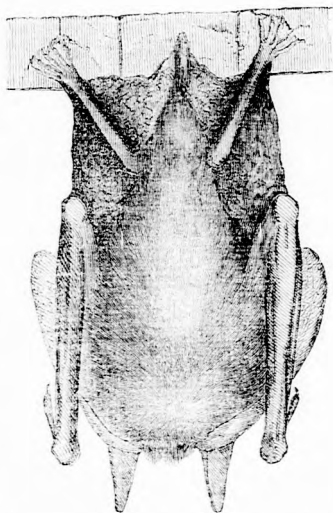
— Maga rosz ember . . . maga ok nélkül kinozza a szegény ártatlan állatot. . .

A kertész mosolygott a kis fiú haragos beszédén; de a mama is csakhamar közbe szólt és mert tudja, hogy a legtöbb ember csak tudatlanságból kinozza a szegény denevért, és mindenféle együgyü babonáságot hisznek róla, tehát a fiuknak is, a kertésznek is megmagyarázta, mi a denevér. És amit elmondott, az körülbelöl ez volt:

»A denevér az emlősök közé tartozik s azonkívül, hogy némely fajta denevérnek az orrán patkó vagy falevél alakú furcsa kinövése van (Lásd a 196. lapon) a

többi négylábu állatoktól leginkább abban különbözik, hogy teste és első lábai közt bő repülő szárnya nyulik el, melynek segítségével a levegőben fen tudja magát tartani, sőt igen gyorsan és nesztelenül röpköd, — még pedig azért röpköd, hogy megkeresse eledelét, mely tisztán csak bogaraktól és esti pillangókból áll.

A denevér szürkületkor kalandozik s addig repked, míg teljesen be nem sötéte-

A DENEVÉR PIHENŐ HELYZETBEN.

(Lásd a 196. lapon.)

dik, azután pihen; hajnalban ismét röpked s eledele után lát, míg a kelő nap rejtekébe nem üzi; a nappalt régi épületekben, tornyokban, pinczékben, fa-odvakban és más sötét rejtekhelyeken tölti; ekkor alszik. Ha alvásában látjuk, elsodálkunk helyzetén. Hátsó lábai éles karmával odakapaszkodik a falba s fejjel lefelé fordulva csüng a levegőben. (Lás a 197. lapon.) Szárnyait takaró gyanánt használja; abba egész testét bekurkolja. Miért függeszti fel magát s mért nem buvik inkább valami lyukba, hol kényelmesen feküdhetne? Ennek meg van az oka. A denevér első lábai szárnyakká idomultak, járásra nem alkalmasak; a hátulsók megmaradtak, öt ujjal s karmokkal bírnak, de oly gyengék, hogy a denevér velök a földről felugorni, mint a veréb vagy a varju, ha repülni akar, nem képes. Ha tehát a denevér a földön pihenve, hirtelen veszélyből akarna menekülni, nagy fáradságába és sok idejébe kerülne neki a fölemelkedés s addig a veszély utol is érhetné; de ha a levegőben függ, akkor nincs szüksége másra, mint karmait elereszteni, szárnyait kiterjeszteni s egy pillanat alatt repülhet.

Szemei igen élesek, úgy, hogy szürkületkor s késő este is láthat. Azonban fülei még tökéletesebbek. Az átlátszó nagy fülkagylók mellett látunk még elül egy hosszas hártyácskát, melyet fülfedőnek neveznek. Ez a szerkezet a hang felfogására és erősítésére szolgál. A denevér a repülő bogár dongását már nagyobb távoból hallja s ez után indul. Egyszer kísérletképen beragasztották egy denevérnek mind a két szemét tapasztal s a

denevér vakon is oly biztosan repült és minden akadályt kikerült, mint két szemmel. A denevért tehát a sötétben nem annyira szeme, mint füle és finom, érzéke vezérli. — Törzse könnyű finom sárgabarna szőrrel van fődve.

A denevérnek egyszerre egy vagy két fia van, melyeket este, midőn vadászatra megy, magával visz, nehogy ezen idő alatt éhezzenek s valami baj érje őket. A kicsinyek anyjok keblére erősen odacsimeszkednek s folytonosan szopnak. Hat-nyolcz hét alatt teljesen kifejlődnek s önállóan élnek.

Télen, midőn a bogarak elrejtőznek vagy elvesznek, a denevérek sem tudnának élni; azonfelül nincsenek is ellátva olyan meleg ruhával, mely őket a hideg ellen megóvná, azért a denevérek a tél beálltával rejtekhelyekre vonulnak s hátsó végtagjaikra akaszkodva, álomba merülnek, melyből csak tavaszkor ébrednek fel. A téli álomra rendszeren sokan jönnek össze ugyanazon helyre, úgy hogy némelykor százakat lehet egy csomóba találni, melyek szoroson egymás mellett alusznak. Ezt valószínűleg azért teszik, hogy egymást a nagy hidegben melegítsék.

A denevért néha a kéményben is lehet találni, miért is rá fogták, hogy oda szalonnázní jár. Ez azonban nem igaz; a denevér szalonnát soha sem eszik. És egyáltalában az a sokféle babona, hogy a denevér p. o. az ember hajába szeret kapaszkodni, hogy bajt hoz az emberre, állatra, az mind csak együgyű mese. A denevér, mint minden rovarevő állat nagyon félénk, ártatlan, azzal pedig, hogy a rovarokat pusztítja, hasznot tesz nekünk. Ezért tehát

nem szabad üldözni s még kevésbé szabad kegyetlen módon kinozni.

Eddig volt a mama elbeszélése; a gyermekek örömmel hallgatták, a kertész pedig kissé megzavarodott és aztán így szólt:

— Ha én ezt tudtam volna... persze, így már egészen más! Szegény ártatlan állatka, hogy megkinoztam! De ennek az oka, hogy én is hittem azokat a babonákat, melyeket a denevérről terjesztenek. Hanem fogadom, ezentul soha sem fogom bántani s nem engedem, hogy mások bántsák!

Ezalatt a kertész a szögeket, melyekkel a szegény denevér szárnya oda volt szögezve, ovatosan kihuzta s megsérült, kimerült állatot a földre helyezte. Andorka és Elek most már kényelmesen megszemlélhették, mert a denevér csak lassan, kinosan mászott odább. Andorka végre megszólalt.

— Csunya állat, az bizonyos; de mert nem bánt senkit, sőt még használ, védelmezni fogjuk, nem pedig üldözni.

A mama megsimogatta kis fiát s így szólt a kertészhez:

— Tegye föl a denevért arra a rudra... a földről nagyon nehezen tud felröpülni még ha nincs is megsérülve a szárnya; ez pedig szegény most beteg.

Föltették a denevért egy magas rudra s innen a szegény megkinozott állat néhány percz mulva kiterjeszté szárnyait és elröpült; egy pillanattal később már nem látták s Elek és Andorka elégedetten tértek vissza a házba.

AZ ÉR MELLETT.

(Képpel a czimlapon.)

BOCZI boczi tarka,
V a n á m füle, farka!
Szép hollandi ritka fajta,
Fénylik a szőr rajta.

Szereti az anyja,
Világért se hagyja.
Pedig borja, mikor szopja,
Nagyokat dőf rajta.

Az érpardon néznek,
Jó hosszan kérődznek,
És egymáshoz szeretettel
Folyton dörgölődnek.

A fiára dölve
A vén örül bögvé.
Borjának szép a jövője —
Ökör lesz belőle.

A VIZBEFULT KIRÁLYNŐ.

— Beszélyke. —

SZÉP nyári idő volt, a gyermekek mind együtt voltak otthon s a szünidők kellemes napjait élvezték. Volt sok vidám tréfa, nevetés, néha-néha bizony egy kis pajkoskodás is, amire aztán pirongatás és szomorkodás következett; de ez soha sem tartott sokáig, a jó kedv csakhamar visszatért és a játékok újból megindultak.

A két fiu, Imre és Béla természetesen leginkább együtt szeretett játszani, a mezőn szaladgálni, az erdőben fára mászni, amit persze a leányok nem igen

(Folytatás a 202. lapon.)

TANYAI ISKOLA. (Lásd a 195. lapon.)

(Folytatás a 199. laphoz.)

tehettek; Gizike, Irénke és főleg az alig hat éves kis Flóra leginkább a kertben mulattak, kivitték a lugasba bábuikat s ott játszottak; néha-néha kísétáltak a mező felé nyílt kis ajtón a kerítés mellett folydogáló patakhoz, melynek tiszta vizében vidám halaeskák ficzkándoztak nagy örömeire a kicsi Flórának. A fiúk is eljároggattak ide s halászgattak, nagyon forró napokon pedig meg is fürödtek a patakban, mely nem volt mély s így veszedelmes sem lehetett.

Egy napon Imre és Béla ismét ott mulattak a pataknál s amint ott álldogáltak, egyszerre megszólalt Imre:

— Kár, hogy ezen a patakon nem lehet csónakázni!

— Hová gondolsz! felelt Béla. Hiszen olyan kicsiny a víz, hogy a csónak mindjárt fennakadna.

— Tudod mit? Csináljunk egy kicsike kis csónakot, csak épen akkorát, mint ha bábunak való volna; majd kötünk rá hosszú zsinórt és huzogatjuk a vizen.

— Jó lesz! Majd játszunk hajósdít, mintha a Dunán volnánk. Nagyon jó lesz.

Siettek be az udvarra és szorgosan körültekintettek a szükséges anyagok és szerszámok után, melyek a csónak építéséhez kellettek. Béla azt akarta, hogy egyetlen darab vastag fából vájjanak csónakot; de Imre ezt nem találta jónak.

— Ez nagyon nehéz és lassu munka volna! Egy hétig is eltartana, míg kivésnök. Tudok én jobbat!

— No's mit?

— Tudod, apácskának vannak üres ivarládáskái, melyekre nincs szüksége.

Elkérünk egyet, kissé megfaragjuk és kész a csónak.

— De abba behatol a víz!

— Azon segítünk. Belől jól betapasztjuk enyves papirossal. Csak bizd reám, minden jó lesz.

Alig telt belé egy félóra, már készen volt a csónak. Az igaz, hogy nem nagyon hasonlított igazi csónakhoz, de a két fiú könnyen segített ezen: úgy képzelték, hogy valóban csónak, mert a szivarládácska csakugyan szépen uszott és himbálózott a vizen, mért ne nézhették volna akár nagy tengeri hajónak is? Hosszu zsinogot kértek a mamától, a hajó orrára kötötték s így aztán huzogatták föl és lefelé a patakon.

— Ugy-e pompás? szólta Imre diadalmasan.

— Igen, de még valami kellene... Igy üresen nem ér semmit a hajót huzogatnunk; tegyük belé valamit!

— Oh! Jutott valami eszembe! Nagyon pompás lesz!

— No's? Szólj hamar!

— A lugosban láttam a bábákat... a lányok ott hagyták, bementek zongorázni. Meghajókéztatjuk az egyiket.

Béla kissé meghökkenve tekintett bátyjára.

— Hm! Az hisse veszedelmes... hátha valami baja történik?

— Ugyan micsoda baj történhetnék? szólta Imre könnyedén s megindult a lugas felé.

Béla kiemelte a hajót a vízből s követte bátyját a lugasba. Csakugyan itt találták az egész bábutársaságot, szépen körülülteve egy kicsike asztalnál. Leg-

szőbb volt valamennyi között egy kék szemű, hosszú fekete haju s pompás piros ruhába öltöztetett nagy bábu, melyet a leányok elneveztek a királynőnek, épen mert legpompásabb volt. Ennek varrták a legszebb ruhát, nagy gyönyörűségére a kis Flórának, mert a királynő tulajdonképen az övé volt, nem régen kapta Ida néntől születésnap ajándékul.

— Nézd, szólalt meg Imre, e bábak közül akármelyik belefér a hajónkba. Válaszszunk egyet, aztán majd utaztatjuk... elviszszük messzire... a patak lesz a Duna... elhajózzunk vele Budapestre és aztán vissza.

— Jó lesz. Akkor hát vigyük a királynőt... illik, hogy ő hajókázzék legelőször. Majd azt játszuk, hogy meglátogatja Budapestet... én leszek a kapitány te pedig a kormányos.

El is vitték a szép királynőt, aki persze semmi kifogást nem tett az utazás ellen. A fiuk titkon érezték ugyan, hogy nincs egészen rendjén, ekként elvinni a kis Flóra játékát; de mert már egyszer belefogtak a játékba, nem gondolkoztak tovább, hanem siettek a patakhoz, beültették a bábút a hajóba és ezt aztán a hosszú zsinóron tartva usztatták föl és lefelé a vizen.

Pompásan folyt a multság jó ideig, a fiuk nagyokat nevettek, addig-addig, míg a zsinór — egyszerre elszakadt s a víz a királynőt hajóstul sebesen kezdte ragadni lefelé. Ekkor aztán megijedt a két fiu.

— Jaj, most baj lesz... kiáltá Béla.. amott a fordulónál a víz sebesen kavargog, fölfordítja a csónakot...

— Gyorsan utána! szólta Imre. A víz nem mély, megláboljuk.

— Hamar, hamar! Ha a királynő kifordul... vége lesz...! mit mondunk akkor a kis Flórának. Oh, kár volt belefogni ebbe a játékba!

Most azonban nem volt ideje a sópánkodásnak, gyorsan menteni kellett a sebesen tova rohanó hajót. De ruhástul nem ugorhattak bele a vízbe... beletelt néhány percz, míg végre a patakba gázolhattak, — de már késő volt! A csónak ezalatt eljutott a kanyarulathoz, fölfordult s a fényesen öltözött piros arczu királynő, a vízbe pottyant! Mire a fiuk elérték, és megragadták, a bábu már tönkre volt ázva.

Szótlánul, elbusulva gázoltak ki a parton s ott a szegény királynőt kiteřitették a gyepre. Szegény királynő, bizony siralmas állapotban volt: a haja leázott a fejről és eloszlott a vízben, úgy hogy egészen kopaszon maradt; arczáról a festék lemosódott, pompás ruhája szétmállott, — ezzel valóban a kis Flóra többé nem fog játszhatni!

Imre és Béla úgy bámultak a szerencsétlen bábura, mintha azt vártak volna hogy megmozduljon és rendbeszedje magát; de biz az nem mozdult, sőt mindinkább szétmállott a beléje szivárgott víztől.

— Ugy-e, mondtam! szólalt meg végre Béla nagy busan. Most mit tegyünk?

Imre bizony nem tudott jó tanácsot. Sokkal őszintébb és becsületesebb fiuk voltak, hogy sem tettöket eltagadni akarták volna, mert ekkor másvalakire esett volna a gyanu, hogy a gyönyörű bábút tönkre tette, ártatlan szenvedett volna a

hibás helyett. Nem maradt tehát más hátra, mint nagy szégyenkezve bevinni a szerencsétlen királynét, — hátha a leányok talán tudnak még rajta segíteni? Legjobb lesz őszintén megvallani mindent.

A leányok épen visszatértek volt a lugasba és nagy ijedelemmel keresték az eltűnt bubakirálynőt, mikor Imre és Béla odaértek és siralmas arccal átadták a keresett bábut — de milyen állapotban! Gizike és Irénke, mint nagobbacska leányok nem fakadtak ugyan sirásra, — de a kis Flóra kétségbeesve rohant bábuja felé s oly keserves zokogásban tört ki, hogy a többiek már szinte megijedtek, hogy baja lesz a leánykának. Csitították, vigasztalták, de mind hiába; a kis Flóra zokogva ment be mamájához, hogy nagy bubánatát elpanaszolja.

A mama vigasztaló szavai végre megnyugtatták a kis leánykát, de annál kellemetlenebb volt ám az ítélet, melyet a mama Imre és Béla fölött mondott ki.

— Sokszor intettelek, hogy még játék közben is legyen gondotok arra, hogy másnak bajt vagy kárt ne okozzatok. A ki meggondolatlanul cselekszik, tartozik viselni a kárát. Elrontottátok Flórácska szép bábuját, tehát tartoztok neki venni egy épen olyan bábut, mint ez volt. A zsebpénzetekből, melyet a nyáron át kaptatok volna, épen kitelik egy ilyen szép bábu ára: még ma meg hozatom a városból. Ti pedig két hónapig nem kaptok semmit.

A két fiu megadással fogadta a szigorú ítéletet. Kissé keserves volt ugyan az egész szünidőn át lemondani minden

olyan élvezetről, melyhez egy kis pénz kellett; de mégis nagyobb volt a haszon, melyet e lecke hozott nekik, mert ezentul soha sem fogtak hozzá valami meggondolatlan tréfához vagy játékhoz s ezért többé nem is okoztak kellemetlenséget, sem maguknak, sem másnak.

TÜZÉRSÉG TEVEHÁTON.

(Képpel a 208. lapon.)

Sokszor beszélünk már arról a hasznos állatról, mely a távol keleti országokban oly jó szolgálatokat tesz az embereknek: a tevéről. A sivatag pusztákon csak a teve bír keresztül hatolni, mert kevés eledel és víz kell neki; otthon szánt, terhet hord, ad tejet, és ha végre leölik, husa, bőre és szőre mind használható.

Vannak Ázsiában harcziás néptörzsek, melyek a tevét nemcsak olyan békés mesterségekre használják, hanem betanítják katonai szolgálatra is. Az engedelmes, okos állat pontosan megfelel ennek a hivatásának is, mert bár természetből fogva szelíd állat, mégis épen olyan bátor, mint akár a ló vagy az elefánt, melyeket szintén lehet a csatában használni.

Az ázsiai tatár, turkomán és más efféle félig vad, harcziás néptörzsek a tevét leginkább arra tanítják be, hogy háboruban ágyut hordozzon a hátán. Persze, ez az ágyu nem olyan, mint aminőt mi itthon látunk a mi katonáiaknál, mert az ilyen igazi ágyut hat ló huzza; azok a tatár ágyuk inkább csak igen nagy puskák, melyek fa-álványon nyugszanak a teve hátán; mellette ott ül a tűzér is.

Ez az ágyu nem levén nagyon nehéz, nem csoda, ha az erős teve könnyen elnyargal vele. De az már meglepőbb, hogy a teve csöppet sem ijed meg, ha az ágyut ott az ő hátán sütögetik. Ha gazdájának úgy tetszik, akár szaladás közben is ágyuzhat a teve hátáról az ellenségre, de így

természetesen nem igen czélozhat jól, tehát nem talál. Ezért, ha lőni akar, megállítja és letérdelteti a tevét; a hű állat pontosan engedelmeskedik és nyugodtan fekszik mindaddig, míg gazdájának lövöldözni tetszik. Ha az ágyuzásnak vége, a teve egyetlen intésre fölgrrik és gyorsan folytatja útját, akár üldözni kell az ellenséget, akár pedig menekülni előle.

Teve nélkül e miveletlen, de harczias népeknek tüzéréségük sem volna, ami persze nem volna baj, mert akkor legalább kevesebbet árthatnának egymásnak.

A V I H A R.

A »Kis Lap« szavalóinak ajánlja Károly bácsi.

I.

MILY vad moraj a bérezeken,
Oh halld csak jó anyám!
Mi fénylik át oly rémesem
Gunyhónknak ablakán?

Halld mint csattog s üvölt a szél,
A zápor mint szakad,
Dörög az ég, — s a félelem
Elüzi álmomat!»

»Ne félj! aludjál esőndesen
Beteg kis angyalom!
Tedd össze szépen kis kezed
Én majd imádkozom.«

II.

A vészharang búsan kong
A kis templom felett,
Hogy hangja rezzenesével
Oszlatna felleget.

De még se szűnik a vihar,
Villám villámot üz,
A sötét éjben iszonyún
Csapong az égi tűz.

»Nem alhatok oh jó anyám, —
Nagyon hosszú ez éj!
Ha dörög az ég, azt gondolom
Hogy énhozzám beszél.

Oly zord e hang, de jól esik
Azt mégis hallanom,
Szívembe félelem helyett
Beszáll a nyugalom.«

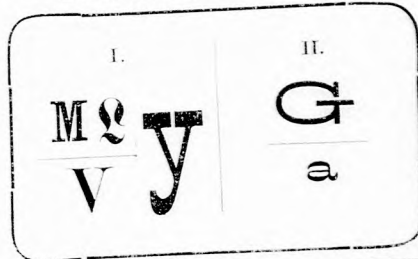
Mosolyogva néz anyjára fel
Mint az ég angyala, —
Előtte már kitérva van
A menny fényes laka.

III.

Mily szép, piros hajnal viradt
A zordon éj után,
Fénytenger árad szertesztét
Borús felhők nyomán.

Vig zajra ébred völgy, mező,
Csak a bérez hangtalan;
Mikép ha tudná, érzene:
Hogy most halottja van!

BETÜREJTVÉNYEK.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XIII. köt. 10-ik számában közölt képrejtvény megfejtése:

„Diogenes.“

Helyesen fejtették meg: Turesányi Elemér, Ellman Elvira, Győri Gizella, Buday

Emma, Boross Ilona, Almási Róza és Erzs, Prandtner Iván, Paiss Mariska, Mangold Flóra, Kumer Béla, Prandtner József, Strasser Lajos, Torossy Károly és János, Rohonczy Lajos, Koller Ilonka, Kaufmann Gizella és Sándor, Ráth Gábris, Popper Zsiga, Szibenliszt Anna, Wolfgang Vilma, Karakasevits Mariska és Olga, Merza Gizella, Macher Ilonka, Sárközy Flóra, Haydin Paula, Scholtz Elza, Nánázy Ignác, Gutman Hermina, Ternyey Árpád, Németh Ilonka, Görgey Vilma Márton Irma, Torossy Oliva, Emödy Laczika, Lőrinczy Aranka, Brüll Eszti, S. és Géza, Kohn Berta és Róza, Buk Samu és I., Kálmán G., Tury Gizella, Sziklássy Etelka, Ebeczky Róza és Laczi, Bódy Irma, Braun Ödön, Brust Adolf és Lázár, Krimmel Berta, Erdélyi Marianna és József, Pribenszky Ilonka és Lajos, Baró Paulina, Havranek Ida, Weltner Regina, Blaskovics Ilma, Nagy nővérek (keresztneveket is írjátok ki. F. b.), Vághy Lajos és Károly, Neumann Miksa, Krisztel Sári, Leipniker Ernő, Singer Adél, Keresztes Ilona és Gizella, Szücs Lajos és Andi (sajátkezű irást kívánok F. b.), Weinem Ilona, Vámosy Zoltán, Sztempák Miklós, Majláth Gusztáv, Bleuer Berta, ifj. Fésüs György.

*

»A KIS LAP« XIII. köt. 10-ik számában közölt képrejtvény megfejtése:

„Jegenye fa tetejében ül egy holló feketében.“

Helyesen fejtették meg: Kumer Béla, Ellmann Elvira, Turcsányi Elemér, Buday Emma, Kintzig Anna és Dániel, Almási Róza és Erzs, Boross Ilona, Horváth Etelka, Koller Ilonka, Rohonczy Lajos, Szibenliszt Anna, Fakla Ilona és Katicza, Scholtz Elza, Nánázy Ignác, Vadnay Margitta, Ternyey Árpád, Németh Ilonka, Tury Gizella, Sziklássy Etelka, Ebeczky Róza és Laczi, Erdélyi Marianna és József, Baró Paulina, Havranek Ida, Weinem Ilona, Blaskovics Ilma, Vághy Lajos és Károly, Weber Frigyes és Mihály, Kirkorovics Emma, Vámosy Zoltán, Bleuer Berta.

Részben megfejtették: Győri Gizella, Prandtner Iván és József, Kaufmann Gizella és Sándor, Ráth Gábris, Popper Zsiga, Lőrinczy Janka, Mangold Flóra, Paiss Mariska, Merza Gizella, Karakasevits Mariska és Olga, Wolfgang Vilma, Macher Ilonka, Sárközy Flóra, Haydin Paula, Schmidl Laura, Friedmann Ilon, Jenő és Dezső, Szalacsi Mariska és Gizella, Gutman Hermina, Görgey Vilma, Leipniker István, Márton Irma, Emödy Laczika, Brüll Eszti, S. és

Géza, Kálmán G., Buk Samu és I., Kohn Berta és Róza, Bódy Irma, Braun Ödön, Stern Irma, Brust Adolf és Lázár, Kimmel Berta, Pribenszky Ilonka és Lajos, Berzeviczy Béla, Steiner Malvin, Krisztel Sári, Keresztes Ilona és Gizella, Szücs Lajos és Andi, Riesz Elek, Lederer József, Sándor, Vilmos és Ferencz, Rozenberg Gyula (és nem Júliusz F. b.), Stern Samu és Korn Mórincz, Glóziusz Róza, Rozenberg Rézi, Majláth Gusztáv, ifj. Fésüs György.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Madarassy Juliska. Való igaz. Budapest aránylag csaknem legegésztelenebb fővárosa Európának. Ezt bizonyítják a statisztikai adatok. — **Gutman Hermina.** Az ígéret beváltása a legközelebbi napokban következik. — **Kollerffy Róza.** A 2-ik számot megrajzoltatom és közlöm. Szindarabot a tél folytán fogok kiadni, vagy meglehet még az ős végén. Buzgóságod nagy örömemre szolgál. — **Bodó Lajos.** A rajz igen ügyes; de egy nagy hibája van: az t. i., hogy már egyszer megjelent a »Kis Lap«-ban. — **Krauss Flóra.** Rejtvényeket a megoldással szokás beküldeni. — **Füleky Dezső.** Kiderítették, hogy a tűzmadók a földből kiszivárgott s valamely véletlen által meggyult petroléumot (kőolajat, naftát) tartották az istenségnek. — **Kárner Ottilia.** Most az évnek már-már vége felé küldeni be az 1-ső szám föladványainak megoldását: kissé késő. — **Gyarmathy Béla.** Az »Athenaeum« nagy nyomda-intézetét minden tisztességes látogatónak szívesen megmutatja a nyomda vezetője, sőt magyarázót is ad melléje. — **Neumann Miksa.** Diogenes igen kevéssel érte be ugyan; de egy fa zékban élni — már ezt maga is elégtelennek tarthatta, amiért is hordóban lakott. — **Blaskovich Ilma.** Számosan vannak előtted s igazságtalanság nélkül nem lehet a később érkezőt a régebben besorozottak előtt kiadni. A tied is csak sorát várja. Addig bizony ne nyugtalanodjál. — **Németh Ilonka.** Mint szorgalom jelét szívesen veszem. Közlésre már azért sem való, mert egy kivételével valamennyi megjelent már. Az az egy pedig (csokoládé) hiányos. — **István Leipniker.** (Talán inkább megfordítva: Leipniker István.) A budapesti helyi bérmentesítés nem 2., de 3 krajczár. Az a 4 kr., melyet bünteteskép fiztettem, jobban esett volna ha valami szegénynek adtuk volna oda. — **Kruplanicz Lajka.** Olvasd el a Kollerffy Rózának szóló üzenetemet. — **Prandtner József.** Az, hogy bokros elfoglaltságod mellett is szakíthatsz magadnak időt a »K. L.« olvasására: ép úgy válik diszeder mint nekem örömemre. A rejtvény mind régi. — **Csiky Dani, Strasser Lajos, Boross Andris.** Nektek is csak

azt üzenem, a mit Prandtner Józsefnek. Szíves üdvözetemet. — **Szibenliszt Anna.** A csinos főnások a Forgó bácsi »muzeumba« kerültek, hol igen jó társaságban lesznek. Jól esett figyelmed és köszönöm. Áldott nagynénédnek s derék tanítónak ugyancsak öröme telhetik benned, ki oly szépen jutalmazod meg amannak jóságát, emennek fáradozását. Rejtvény-szerkesztéssel időtöltésből foglalkozhatol; de valami nagy szükségem nincs rájok, mert a meglevőktől három nagy asztalfia duzzad már. Eugén különben, noha Zentánál megverte a törököt, nem volt magyar hős, hanem szavójai származásu osztrák hadvezér. — **Dombay Mária és Ferencz.** Rég megjelentek már azok. — **Szües Lajos és András és Varga József.** Az 1-ső és 5-ik még fog jelenni. — **Vadnay Margitta.** A szép mese szabatos fordítása előbb jelenvén meg mint a Forgó bácsi postája: csak most kerül alkalmam megköszönni a valóban sikerült munkát. — **Buday Emma.** Magad gondoltad ki azt a rejtvényt? Ez esetben küldd be még egyszer, tiszta kéziratban. — **Sz. J. (Bdpszt.)** Szívesen veszek tudomást róla, hogy Nagy János, ez idő szrint a főgymnasium 1-ső osztályának növendéke, a népiskola 4-ik osztályában használt összes tankönyveit azon nemes célból adta át önnök, hogy egy szegény sorsu tanuló gyermeknek ajándékozza. Ez mindenesetre szép tett, de még sem buzditanám föltétlenül utánzására kis olvasóimat. Inkább pénzt mint könyvet Az elemi tankönyvekre a diplomás férfinak is lehet szüksége. Azért csak megszorítással osztom felfogását. — **Keresztes Gizella.** Bizonyos vagy felőle kis lányom, hogy ezt a versikét te irtad? Tán csak úgy ragadt meg az emlékezetedben? Kérem válaszodat. — **„Hogy mulik a nyár.“** Sokat markol s keveset szorít. — **Macher E.** Ha még sehol meg nem jelent, közlöm. — **Roszner Aladár.**

Nagyon könnyü portéka. — **Dorina.** Ily közel a fővároshoz, sőt ami több: utba is ejtették s még csak feléje sem nézni az ember fiának? . . . Gyöngye kárpótlásul a küldemény kettős viszonzását kérem. — **Rákóczy Lajos.** Hol a megfjítés, vitézlő szeles barátom? A mese elég jól van előadva s meglehet, hogy némi simítások után ki is adom. — **K. (Szlnk.)** A Lászlónak s Istvánnak járó lap kettős példánya nem mystificatióbul, hanem abból az okból jár, mert kétszer előfizettek rá; de könnyen magyarázható s könnyen kimenthető tévedésből, kétszer is vezethették a könyvbe. Hogy valaki lapja elmaradása fölött panaszkodik: néha már előfordult; de hogy valaki azért neheztel, hogy egy helyett kettőt kap — erre még nem volt eset semmiféle kiadó hivatalban. Ennek nyilatkozatából, ismételjük, az tűnik ki, hogy az előfizetés kétszer történt meg. — **Boross Ilona.** A rejtvény sikerült, de közlését tiltja a szerénység. — **Boross Endre.** Honnan ismered te a »béka-egér-harczot«? Olvasta d már, vagy csak hallottál felőle? — **Jóny Gyulának** azt üzenem, amit Boross Ilonának. — **Meczner Sándor.** Abba a te vas bácsidba megnőttek is belevásának a foga. De azért nem lehetetlen, hogy tréfából magam is kiadom. Egyuttal alkalmat veszek magamnak megdicsérni szép írásodat. — **Prandtner Iván.** Már benne volt a »Kis Lap«-ban. — **Karfunkel Károly.** A »Kis Lap« magyar és nem német lap; azért német közleménynek abban nem lehet helye; s az i fölött nem azt jelenti, hogy: inas, hanem azt hogy: ines. Ha valamely számot reklamálsz, azt nem annak tartalma egy része fölemlítésével, hanem a kötet- és lapszámmal kell megjelölni. Csak így akadhat rá a kiadó hivatal, mert ennek körébe vág az, amit a szerkesztőtől kérsz. A kiadóhivatal, ha van fölös példánya, meg is küldi.

A „KIS LAP“ t. előfizetőihez!

A folyó évnegyed végéhez közeledvén, tisztelettel fölkérjük a „Kis Lap“ azon előfizetőit, kiknek előfizetése szeptember hóval lejár, sziveskedjenek megrendelésüket mielőbb megújítani, hogy a lap pontos szétküldése fennakadást ne szenvedjen.

Előfizetési díj:

Negyedévre . . . . . 1 frt 40 kr.

Félévre . . . . . 2 frt 80 kr.

Az előfizetési pénzek, (melyeknek beküldésére a postai utalványok használata a legcélszerűbb) az „ATHENAUM“ kiadó-hivatalához, Budapest, ferencziek tere 7. sz. küldendők.

A „KIS LAP“ kiadó-hivatala.

Tüzérség Teverikton. (Támad a 204. lapon.)

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi**. Kiadó-hivatal: Budapest, barátok tere, 7-ik sz., Athenaeum-épület
 Budapest 1877. Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.
 Megjelen hetenként egyszer, 16 oldalon.